

— Nederlandse Emissieautoriteit
— Dutch Emissions Authority

Veilingen emissierechten 2013

Samenvatting

Veilingopbrengst Nederland			
	Aantal rechten	Opbrengst (€)	Gemiddelde veilingprijs (€)
1e kwartaal	7.974.000	35.903.790	
2e kwartaal	7.974.000	30.513.840	
3 ^e kwartaal	7.201.500	33.178.375	
4 ^e kwartaal	7.405.000	34.641.805	
Totaal 2013	30.554.500	134.237.810	4,39

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Verloop veilingen	5
	Veiling van Nederlandse rechten	5
	Prijsverloop	5
	Deelnemers en toegankelijkheid	6
3	Ontwikkeling rond veilingen	7
	Veilingvolume omlaag door 'backloading'	7
	Aanbod emissierechten breder	7
	Primaire markt gegroeid	8
	Samenwerking in Nederland	8

1 Inleiding

Dit is het eerste NEa-jaarverslag over de veiling van emissierechten. Eind 2012 heeft de EU een start gemaakt met het veilen van emissierechten op het gezamenlijke handelsplatform voor een consortium van 24 EU-Lidstaten. Het veilen is de standaardmethode van allocatie van emissierechten met ingang van de derde handelsperiode (2013-2020). In 2013 is het aandeel van geveilde rechten meer dan 40 % van het totale aanbod in de EU en dit aandeel zal tot 2020 stijgen.

De EU heeft de energiebeurs European Energy Exchange (EEX) in Leipzig aangewezen als het gezamenlijk veilingplatform voor de deelnemende Lidstaten. In november 2012 is EEX begonnen met 'early auctions' voor de derde handelsperiode en sinds januari 2013 vinden per week drie veilingen plaats: op maandag, dinsdag en donderdag in de ochtend. Het juridisch kader voor de veilingen is bepaald in de zgn. veilingverordening van de EU ¹.

Nederland is een van de Lidstaten die zijn rechten laat veilen op het gezamenlijke platform. De NEa heeft daarin de functie van veiler en volgt het verloop van de veilingen en de realisatie en ontvangst van de veilingopbrengsten voor Nederland. In dit jaarverslag geeft de NEa een evaluatie van de veilingen.

Bij het opstellen van het jaarverslag is gebruik gemaakt van openbare bronnen, zoals rapportages van EEX, de Europese Commissie en nieuwsberichten van Point Carbon.

¹ Commissieverordening 1031/2010.

2 Verloop veilingen

In 2013 hebben 142 veilingen plaatsgevonden. Voor de 24 EU-Lidstaten ² zijn in totaal 479.238.500 rechten geveild. De opbrengst van deze rechten bedroeg € 2.105.831.635.

De veilingen werden conform de daarvoor geldende vereisten aangekondigd in de veilingkalender. Alle geplande veilingen vonden doorgang, slechts één veiling (12 maart) moest worden geannuleerd door EEX. Van de veilingen verschijnen rapportages van EEX en de Europese Commissie, zodat inzicht bestaat in de uitvoering van de veilingen. Er zijn in 2013 nog geen Aviation European Union Allowances (AEUA's), rechten voor de internationale luchtvaart, geveild. Deze veilingen zijn nog uitgesteld in verband met de onduidelijkheid over de deelname van luchtvaart in het ETS.

Succesvol verloop veiling van Nederlandse rechten

Het eerste jaar van de veilingen is succesvol verlopen: de veilingen zijn naar tevredenheid uitgevoerd en de opbrengsten voor de deelnemende Lidstaten zijn gerealiseerd. Er zijn geen onregelmatigheden of fraude aan het licht gebracht. Voor Nederland is van belang dat de veilingen de opbrengsten genereren voor de Nederlandse begroting. In 2013 zijn voor Nederland ruim 30,5 mln rechten geveild. De opbrengsten beliepen meer dan € 134 mln en zijn daarmee ongeveer in lijn met de verwachte opbrengst.

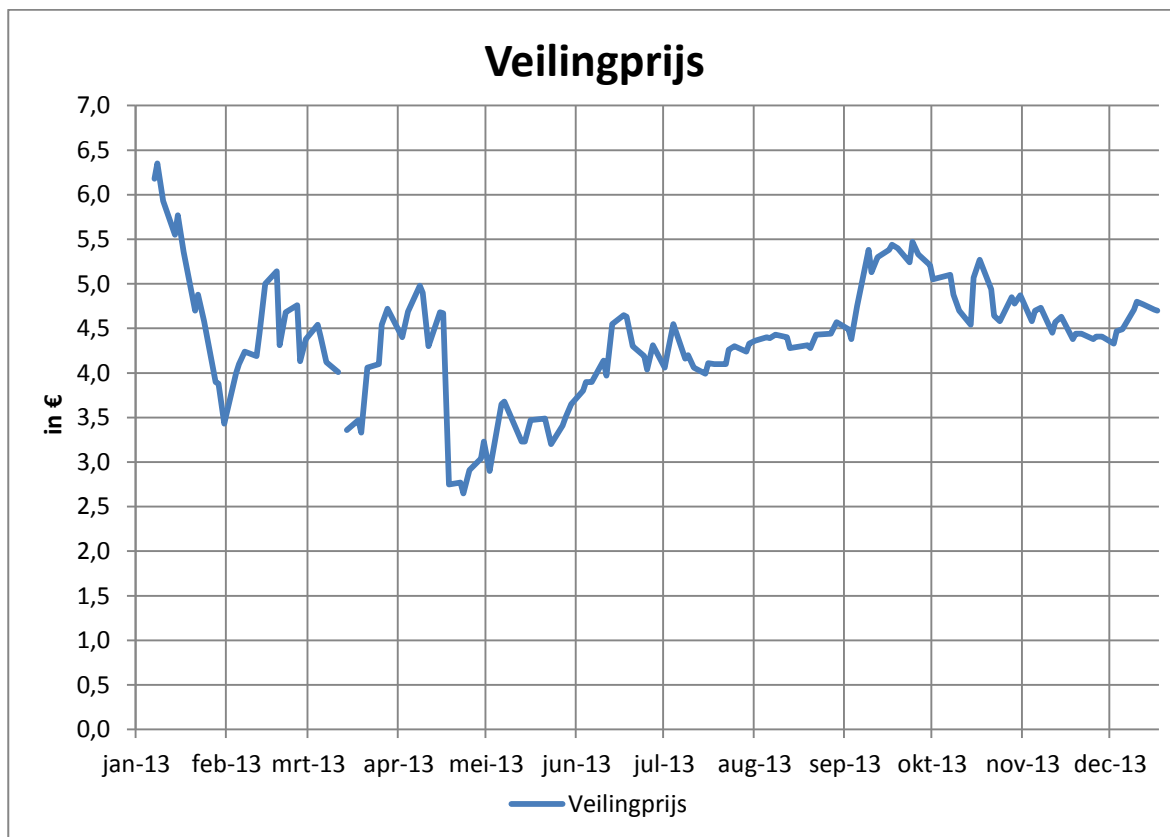
De gehele veilingopbrengst is bijgeschreven op rekening van Nederland.

Prijsschommelingen door discussies Brussel

Kijken we naar het prijsverloop op de veilingen dan valt een aantal zaken op. In de eerste plaats het structureel lagere prijsniveau dan waarmee marktpartijen en andere waarnemers rekening hielden. De gemiddelde veilingprijs was € 4,39 per recht. De beleidsdiscussie over het structureel herstel van de CO₂-prijs speelde op de achtergrond van de veilingen. In de tweede plaats is sprake van volatiliteit van de markt. Analisten en marktpartijen zien hier de relatie tussen ontwikkelingen in de

² Uitgezonderd zijn het VK, Duitsland en Polen die gekozen hebben voor separate veiling van hun emissierechten, en Kroatië dat sinds juli 2013 lid is van de EU maar de regelingen voor deelname aan het gezamenlijke platform op dit moment nog niet heeft afgerond.

veilingprijs en voortslepende besluitvorming rond het 'backloading'-voorstel. 'Backloading' houdt in dat in de komende jaren tijdelijk 900 mln rechten aan het veilingvolume onttrokken worden om het overschot van rechten te verminderen. Aan het eind van de handelsperiode komen de rechten dan alsnog op de veiling.

Deelnemers en toegankelijkheid

Het aantal bieders op de veilingen is in de loop van het jaar geleidelijk gegroeid. Eind december waren 58 bieders toegelaten, waarvan het merendeel (65%) bestaat uit bedrijven die verplicht deelnemen aan emissiehandel. De belangstelling onder banken om als bidder op te treden is iets teruggelopen. Er zijn nu 7 kredietinstellingen geregistreerd.

Eerlijke en open toegang is een van de criteria voor goed functioneren van de veilingen. Een brede deelname van bieders die aan de toegangsvoorwaarden voldoen is belangrijk voor goede prijsvorming. Er is – gemeten volgens een standaard van EEX – sprake van beperkte tot gematigde concentratie van bieders. EEX spant zich in om de toegankelijkheid van bieders tot de veilingen te verbeteren.

3 Ontwikkelingen rond veilingen

Veilingvolume omlaag door 'backloading'

In februari 2014 hebben de EU-Raad en het Europees Parlement een besluit genomen over 'backloading' van 900 mln rechten in 2014-2016. Voor Nederland is het veilingvolume in 2014 bepaald op 21.277.000. Bij een gemiddelde veilingprijs van € 5,00³ zullen de veilingopbrengsten als gevolg van 'backloading' teruglopen. Dit is ten opzichte van de budgettaire raming voor 2014, die gebaseerd is op een gemiddelde prijs van € 7, een tegenvaller. Anderzijds kan door 'backloading' de veilingprijs van de wel geveilde rechten stijgen, met een positief effect op de opbrengst als gevolg.

Aanbod emissierechten breder

Het aanbod van emissierechten op de markt bestaat naast de geveilde rechten ook uit andere rechten. Zo heeft de Europese Investeringsbank in november de verkoop gestart van 100 mln rechten uit het zgn. NER300-programma voor innovatieve low-carbontechnologie⁴. Uit een eerdere tranche zijn projecten gefinancierd op het gebied van technologie voor hernieuwbare energie. Zo is een project van € 199 mln gefinancierd in Nederland voor het gebruik van technologie om houtsnippers in te zetten in de productie van bio-methanol. Daarnaast verlenen Lidstaten rechten aan ETS-bedrijven uit hoofde van gratis toewijzingen.

Primaire markt gegroeid

Door de veilingen is de primaire markt gegroeid. Volumes van in spottransacties betrokken rechten zijn in de EU meer dan vijf maal zo groot geworden. Na een gestage daling is het aandeel van de spotmarkt nu weer 12 % tegenover 88 % voor de markt in afgeleide producten. De EUA-prijs is vorig jaar sterk gedaald en de waarde van de markt was in 2013 € 36 mld⁵, een duidelijke daling ten opzichte van de piek van € 106 mld in 2011⁶. Maar de handel in EUA's is vorig jaar met 23 % gegroeid naar 8,86 mld EUA's. Volgens marktanalisten heeft de groei van de veilingen wel gezorgd voor een verschuiving van liquiditeit naar beurzen ten koste van makelaars.

³ Gemiddelde veilingprijs januari 2014: € 4,97.

⁴ <http://ec.europa.eu/clima/policies/lowcarbon/ner300>

⁵ Point Carbon, EU carbon trade volumes rise for ninth year, 3 januari 2014.

⁶ World Bank, State and Trends of the Carbon Market 2012.

Samenwerking in Nederland

De NEa is aangewezen als veiler. Bij het monitoren van de veilingen werkt zij nauw samen met het ministerie van IenM. De NEa verzorgt als aanspreekpunt voor bedrijven ook communicatie aan haar doelgroep over veilingen. De NEa houdt geen toezicht op de veiling of de markt en heeft daarom vragen in samenwerking met de Autoriteit Financiële Markten helpen beantwoorden. Begin 2013 kwamen vragen uit de sector over toelating als bidder tot de veilingen. Vervolgens heeft het Ministerie van Financiën met een regeling de toegankelijkheid voor Nederlandse marktpartijen verruimd. Dankzij deze regeling is het sinds mei mogelijk om met AFM-vergunning als bidder op de veiling op te treden. De regeling is tot stand gekomen door samenwerking van de ministeries van Financiën, IenM, de AFM en de NEa.